

[Forsvarsministeren.]

svarsministre, han ikke vidste noget om? Havde det ærede medlem ikke det, må han da i dag i sit stille sind erkende, at han handlede uhyre kortsynet og letsindigt dengang, ja, for at bruge hans egne ord: temmelig uansvarligt.

Dernæst det forsvarspolitiske udvalg. I den ofte nævnte artikel i Berlingske Tidende står at læse, at det udvalg, vi i 1957 påtænkte at nedsætte, var et ganske andet end det, der nu er tale om. Dets beføjelser var væsentlige og ansvarlige, siger man. Må jeg hertil sige, at vi har virkelig foretaget visse ændringer i bestemmelserne om dette udvalg, men de går klart i retning af at styrke udvalgets stilling, ikke det modsatte.

Dengang hed det om udvalgets beføjelser blot — jeg citerer —:

„Der nedsættes af folketinget blandt dets medlemmer et forsvarspolitisk udvalg, med hvilket forsvarsministeren kan rådføre sig om spørgsmål af større rækkevidde for det militære forsvar.“

Punktum! Og der var ingen bestemmelser om, hvor ofte udvalget skulle holde møde; tavshedsforpligtelsen var den samme som nu foreslået.

Nu er der ikke alene tilføjet bestemmelser om en vis mødehyppighed, men også givet forsvarsministeren en klar forpligtelse til at give udvalget meddelelse om væsentlige ændringer, som agtes foretaget i den til enhver tid bestående ordning.

Efter disse bestemmelser er udvalget sat bedre i stand til at udøve sin kontrollerende myndighed. Påstanden om, at ministeren selv kan bestemme, hvad han vil fortælle udvalget, er, bortset fra den mistænkeliggørelse, som ligger deri, aldeles ikke rigtig.

Endvidere har jeg set påstået, at den påtænkte tavshedspligt skulle binde udvalgsmedlemmerne i en sådan grad, at de f. eks. ikke kan rådføre sig med deres grupper om de sager, udvalget behandler. Denne påstand beror mildest talt på en misforståelse. Det er almindeligt anerkendt, at visse militære anliggender må være hemmelige, og derfor er tavshedspligt med hensyn til sådanne sager en nødvendighed, hvis de overhovedet skal kunne drøftes i udvalget. Men enhver kan sige sig selv, at det aldrig har været hensigten at afskære udvalgsmed-

lemmerne fra med deres grupper at drøfte og her i folketinget at rejse spørgsmål, som angår ministerens loyale og forsvarlige administration af forsvarsordningen.

Forslaget om udvalget er ikke alene udtryk for, at lovens karakter af bemyndigelseslov må medføre, at folketinget gennem udvalget kan følge med i lovens administration; det er også et middel til at sikre, at der ikke gennemføres foranstaltninger, som savner dækning hos et flertal, og til at sikre, at væsentlige mindretal kan rejse spørgsmål til debat, hvis de ønsker det. I den nu foreliggende situation er forslaget derfor en imødekommenhed over for oppositionen.

Med henvisning til forhandlingerne i det politiske forsvarsudvalg i sin tid kan jeg derfor ikke alene med fuld ret hævde, at lovforslaget er udformet ud fra de saglige synspunkter, som dengang gjorde sig gældende, og som gælder endnu, og at dette blev anerkendt fra alle sider i 1957. Jeg har endvidere kunnet pege på, at der er sket en ændring i retning af at imødekomme de betænkeligheder, der alligevel måtte være over for at give vidtgående bemyndigelser. På denne baggrund kan jeg ikke anerkende, at kritikken mod lovforslaget hviler på saglige grunde.

Hermed skal ikke være sagt, at jeg ikke vil forhandle om en anden udformning af loven, men jeg må meget advare imod, at man giver den en så detaljeret og stiv udformning, at den nødvendige stadige tilpasning af forsvaret derved umuliggøres.

De ærede ordførere for oppositionen krævede i temmelig højstemte vendinger besked i denne sal om, hvorvidt forslaget var blevet fremsat til fri forhandling. Det forekommer mig temmelig overflødigt at lægge dette spørgsmål op på en sådan måde. Gang på gang er regeringens ønske om bred enighed i denne sag blevet betonet, og deraf fremgår, at forslaget ikke er et ultimatum, men et forhandlingsgrundlag.

På den anden side har oppositionen ingen ret til at kræve, at regeringen skulle indlede denne forhandling med at forlade sit eget forslag, hvis fremkomst uden forudgående forhandlinger med oppositionen denne jo selv har både ønsket og villet.

Vi havde det politiske forsvarsudvalg, og vi havde haft mulighed for at føre for-